

Komunikat Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii dotyczący ryzyka wystąpienia grypy ptaków (HPAI)

Niekorzystna sytuacja epizootyczna odnośnie HPAI występuje obecnie na terytorium Europy w krajach tj. Szwecja, Dania, Niemcy, Francja, Belgia, Niderlandy, Hiszpania i Węgry. Ponadto w 2022r. HPAI wystąpił również w innych krajach np. Dania, Irlandia, Włochy, Portugalia, Bułgaria, Austria.

Wysoce zjadliwa grypa ptaków jest chorobą wirusową drobiu domowego i dzikich ptaków, która wywoływana jest wirusem grypy typu A. Wśród drobiu najbardziej podatne na zakażenie są indyki, kaczki i kury, natomiast z ptaków dzikich najczęściej chorują ptaki wodne (kaczki, gęsi, łabędzie) i to właśnie one stanowią główny rezerwuar wirusa i są przenosicielami choroby. Przebieg choroby może być łagodny z objawami ze strony układu oddechowego i spadkiem nieśności do ostrej postaci ze śmiertelnością do 100%.

HPAI należy do chorób podlegających obowiązkowi zwalczania, natomiast za zwierzęta gospodarskie zabite lub poddane ubojowi w związku ze zwalczaniem tej choroby przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa. Dodatkowo kraj, w którym wystąpią jej ogniska nie może eksportować drobiu i produktów z drobiu co najmniej z wyznaczonego obszaru gdzie choroba wystąpiła. W związku z powyższym choroba ta ma bardzo duże znaczenie ekonomiczne. Obecnie na terenie naszego województwa znajduje się ok. 330 komercyjnych gospodarstw drobiarskich utrzymujących ponad 6,5 mln ptaków.

Zgodnie z prawodawstwem unijnym, HPAI jest chorobą dla której zachodzi konieczność nadzoru oraz po wykryciu której muszą zostać wprowadzone natychmiastowe środki jej zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu.

W roku 2022 do dzisiaj odnotowano w Polsce 36 ognisk HPAI u drobiu w województwach: wielkopolskim (16), łódzkim (6), kujawsko-pomorskim (4), mazowieckim, lubelskim, opolskim (po 2 ogniska), podkarpackim, dolnośląskim, pomorskim i małopolskim (po 1 ognisku).

Odnośnie dzikich ptaków, w 2022r. do dzisiaj odnotowano 32 przypadki choroby w województwach: pomorskim (10), kujawsko-pomorskim (7), mazowieckim i zachodniopomorskim (po 3 przypadki), świętokrzyskim i śląskim (po 2 przypadki), łódzkim, opolskim, dolnośląskim, mazowieckim i warmińsko-mazurskim (po 1 przypadku).

W 2022r. na terenie województwa świętokrzyskiego nie wystąpiły ogniska choroby u drobiu, natomiast odnotowano 2 przypadki choroby u łabędzi niemych. 2 chore ptaki stwierdzono w styczniu w powiecie koneckim.

Po przerwie bez ognisk choroby w Polsce (trwającej od 22 lipca), w dniu 21 września i 7 grudnia stwierdzono ogniska HPAI w gospodarstwach komercyjnych utrzymującym różne gatunki ptaków w województwach łódzkim i opolskim. Dodatkowo w grudniu stwierdzono HPAI u dzikich ptaków w województwie kujawsko-pomorskim i pomorskim.

W związku ze wzrostem ryzyka bezpośredniego i pośredniego wprowadzenia wirusa do gospodarstw, w których utrzymuje się drób, zgodnie z opinią PIW-PIB Puławy oraz pismem z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Główny Lekarz Weterynarii rekomenduje, aby za okres zagrożenia wystąpienia choroby przyjąć termin pomiędzy 1 października a 31 marca roku następnego (tzw. „sezon grypowy”). Trwający sezon jesienno-zimowy oraz migracje ptaków (szczególnie dzikich wodnych), mogą wpłynąć na pojawienie się nowych ognisk i przypadków choroby w Polsce, a tym samym ponownie istnieje zagrożenie dla Województwa Świętokrzyskiego.

W celu zabezpieczenia przed wystąpieniem choroby, działaniami podejmowanymi przez Inspekcję Weterynaryjną jest prowadzenie tzw. monitoringu biernego choroby m.in. poprzez akcje informacyjne wśród hodowców drobiu dotyczące konieczności powiadamiania o znalezionych padłych lub konających dzikich ptakach czy masowych padnięciach ptaków oraz o konieczności przestrzegania zasad bioasekuracji na fermach drobiu. Akcje takie prowadzą wszyscy Powiatowi Lekarze Weterynarii na terenie poszczególnych powiatów naszego województwa.

Jednak, w celu jeszcze lepszego zabezpieczenia województwa przed wystąpieniem i skutkami grypy ptaków, zwracam się z uprzejmą prośbą o pomoc w poszerzaniu świadomości mieszkańców województwa świętokrzyskiego o zagrożeniu wysoce zjadliwą grypą ptaków u drobiu jak i u ptaków dzikich oraz szczególnie konieczności zgłaszania do Powiatowych Lekarzy Weterynarii wszystkich przypadków padnięć dzikiego ptactwa (z głównym nastawieniem na ptaki bytujące w otwartych zbiornikach wodnych, w okolicach cieków i rzek).

Wśród gatunków ptaków dzikich szczególnie narażonych na HPAI – przez co wskazane jest ich główne monitorowanie – występują ptaki rzędu blaszkodziobe (np. świstun zwyczajny, gęś gęgawa, kaczka krzyżówka, łabędź niemy, cyraneczka zwyczajna), ptaki rzędu siewkowe (np. mewa srebrzysta, mewa śmieszka, rybitwa), ptaki rzędu sokołowe (np. sokół wędrowny, pustułka zwyczajna) i ptaki rzędu szponiaste (krogulec zwyczajny, bielik, myszołów zwyczajny).

Niezwykle ważne jest, aby wszystkie informacje o niepokojących objawach chorobowych lub zwiększonej śmiertelności drobiu (szczególnie indyki, kaczki, kury) oraz dzikich ptaków (przede wszystkim kaczki, gęsi, łabędzie) niezwłocznie przekazywać do odpowiednio terytorialnych Powiatowych Lekarzy Weterynarii. Celem powiadamiania jest jak najszybsze i skuteczne wykrycie i zwalczenie choroby.